

Nollund Kirke, søndag d. 7. april 2019 kl. 9.30.

Egil Hvid-Olsen.

Prædiken til Mariæ bebudelsesdag, Luk. 1,26-38, 1. tekstrække.

Klokkeringning.

Introitus v/ kor: "Solen begynder at gløde".

Indgangsbøn (ved kormedlem).

1. salme: DDS 73 "Vi synger med Maria".

Hilsen (korsvar: "Og Herren være med dig!").

Indledningskollekt ("Gudstjenestens bønner", s. 223).

GT'lig læsning: Es. 7,10-14.

Trosbekendelsen (synges).

2. salme: DDS 71 "Nu kom der bud fra englekor".

Evangelielæsning: Luk. 1,26-38. (med korsvar: "Gud være lovet...").

Korsats: "Gabriel og Maria".

Prædiken.

Lovprisning.

Kirkebøn.

Meddelelser.

3. salme: DDS 70 "Du kom til vor runde jord".

Altergang, ritual A uden indledende tiltale.

Nadversalme: "100 salmer" 849 "Igen berørt".

Slutningskollekt.

Velsignelse.

4. salme: DDS 68 "Se, hvilket menneske"

Udgangsbøn (ved kormedlem).

Postludium (korsats): "Lyset kommer"/"Forår, forår! Kom tilbage".

Tekstlæsninger:

Denne hellige lektie skriver profeten Esajas: Herren talte på ny til Akaz: »Bed om et tegn fra Herren din Gud, nede fra dødsriget eller oppe fra det høje.« Akaz svarede: »Jeg vil ikke bede om noget tegn, for jeg vil ikke udæske Herren.« Da sagde Esajas: »Hør nu, Davids hus. Er det ikke nok, at I er mennesker til besvær? Skal I også besvære min Gud? Men Herren vil selv give jer et tegn: Se, den unge kvinde skal blive med barn og føde en søn, og hun skal give ham navnet Immanuel.« (*Esajas' Bog 7,10-14*).

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Da Elisabeth var i sjette måned, blev englen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilæa, der hedder Nazaret, til en jomfru, der var forlovet med en mand, som hed Josef og var af Davids hus. Jomfruens navn var Maria. Og englen kom ind til hende og hilste hende med ordene: »Herren er med dig, du benådede!« Hun blev forfærdet over de ord og spurgte sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. Da sagde englen til hende: »Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud. Se, du skal blive med barn og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højestes søn, og Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone; han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans rige.« Maria sagde til englen: »Hvordan skal det gå til? Jeg har jo aldrig været sammen med en mand.« Englen svarede hende: »Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn. Også din slægtning Elisabeth har undfanget en søn, nu i sin alderdom. Hun, om hvem man siger, at hun er ufrugtbar, er i sjette måned; thi intet er umuligt for Gud.« Da sagde Maria: »Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord!« Så forlod englen hende. (*Lukasevangeliet 1,26-38*).

Prædiken.

”Herren er med dig, du benådede”. Sådan siger ærkeenglen Gabriel til Maria.

At blive benådet betyder, at en dom ændres til frifindelse. Dommeren har – som man siger - ladet nåde gå for ret; altså ladet nåden få større vægt end den retfærdige dom. Men når ærkeenglen siger ”du benådede” til Maria, betyder det, at Gud i sin nåde har udset hende til en særlig, vigtig og ikke mindst glædelig opgave. Marias opgave er at føde Guds søn, eller – mere præcist - at føde det menneske, som Gud har taget bolig i. En sådan hændelse har kun fundet sted én eneste gang, og derfor er englens højtidelige ordvalg på sin plads: ”Herren er med dig, du benådede”.

Samtidig kan man sige, at langt de fleste gravide kvinder er benådede. Som bærer af et nyt liv, er den gravide sat på en særlig, vigtig og glædelig opgave. Og selvom det hverken er Guds søn eller datter, de skal føde, er der dog noget mirakuløst over det at få børn. Det er underfuldt, at celledelingen inde i livmoderen lidt efter lidt frembringer et lille, færdigt menneske, og ikke en hund, en kat, eller for den sags skyld en klat.

At børn er mirakuløse er der op til flere levende beviser på her i kirken i dag. Bare se på kormedlemmerne. På få år har de udviklet sig fra at være små, hjælpeløse skabninger, der pludrede uforståeligt i favnen på en voksen, mens de nysgerrigt undersøgte den uendeligt store verden, de var havnet i, til på nuværende tidspunkt at kunne lære tekster og melodier godt nok til at synge dem i kor. Det er da underfuldt!

Faktisk er vi voksne også udtryk for mirakler. Vi har jo også været børn engang, og hver især er vi forsynet med nogle talenter og evner, som vi har udviklet og finpudset. Derfor var vores mødre – og fædre for den sags skyld – også benådede, da de ventede og siden fik os.

Ganske vist kan det være noget af en opgave at blive forælder. Tidligere, hvor det ikke var ualmindeligt med en børneflokk på over 10, var det at tage vare på et spædbarn en del af opdragelsen, for der var næsten altid en mindre bror eller søster, man blev sat

til at passe. Derfor vidste man også, hvad det handlede om, når man selv fik børn. Men i dag, hvor voksne sjældent har mere end tre-fire søskende, og børn har endnu færre, kommer forældreskabet bag på de fleste. Det er ganske simpelt hårdt arbejde, der sjældent går særlig godt i spænd med karrieresatsninger. Samtidig er nærværet til tider udskiftet med iPad'en, ligesom børn heller ikke længere undersøger naturen, dels fordi hjemmets mangfoldige skærme er mere velkendte og tryghedsskabende, dels fordi forældre er skræmt fra vid og sans over farlige dyr som skovflåter, der kan kaste sig frådende over deres intetanende poter. Beklageligvis snydes børnene på den måde for indsigt i den mangfoldighed af mirakler, der omgiver dem. Det er nemlig ikke kun mennesket, der er mirakuløst. Naturen er fuld af de mest iøjnefaldende mirakler; men de falder først i øjnene, hvis man vender blikket mod dem. Den fremmedgørelse overfor naturen, der i kraft af industrialiseringen har sneget sig ind over os, er en af grundene til, at biodiversiteten – altså den biologiske mangfoldighed - er hårdt presset kloden rundt. Det bliver sværere og sværere at leve på kloden, hvad enten det drejer sig om mikroorganismer, planter eller dyr. I sidste ende vil det også blive sværere for os mennesker, der er skyld i denne udvikling, og derfor også er de eneste, der kan gøre noget ved problemet.

Vi er ganske enkelt i gang med at ødelægge skaberværket, men indser ikke alvoren, fordi vi ikke anerkender det mirakuløse i naturen. Vi er med andre ord i færd med at nedbryde den gave, Gud har givet os del i, og det er lige så alvorligt og uansvarligt, som hvis et forældrepar ikke tager sig af deres børn. Det er derfor på høje tid, at vi genopdager, hvor benådede vi er.

Noget andet af det, der gør os benådede, er, at Gud valgte at blive en af os. Han lod sig føde af en kvinde, og levede selv som et menneske.

Maria følte sig sikkert ikke voldsomt benådet, da hende mave begyndte at vokse. Ikke så få må nemlig have set skævt til hende, fordi hun havde brudt den tids moralske regler ved at blive gravid udenfor ægteskab. Mange anså hende for at være løs på tråden; en

billig tøs, der kastede sin gode forbindelse med den retskafne Josef i grams. Hun stak tilmed den mest utroværdige skrøne som forklaring, nemlig at Gud havde gjort hende gravid. Den var der nok ikke mange, der bed på.

Men egentlig er det fuldstændig ligegyldigt, hvordan Maria blev gravid. Det vigtigste er, at det barn, hun fødte, ikke kun var menneske, men også Gud, og det er jo i bund og grund det budskab, der ligger i både ærkeenglens og hendes redegørelse. Det er det budskab, der gør hende benådet, og faktisk er det også det, der gør os benådede.

I kraft af at Gud blev menneske fik vi del i hans ord og handlinger. Hans ord forvisser os om, at han har øje for det mirakuløse i os. Hver især er vi enestående og værd at elske. Det er vi, skønt vi ikke altid handler ansvarsfuldt og sympatisk. Gud ser nemlig på os som sine børn, hvilket medfører nogle helt særlige vilkår. Som forælder tilgiver man sine børn nærmest alt. Det samme gør sig gældende for Gud, bortset fra at hans tilgivelse rækker endnu længere, hvilket blev åbenbaret, da han lod sig henrette for at påtage sig den straf, han med god ret kunne have idømt os. Det er i kraft af dette, at vi er benådede, altså lever under Guds nåde. Men vi er mere end det. Vi er nemlig også benådet, hvilket vil sige, at den dom, der med rette kunne fældes over os, er ændret til frifindelse.

Denne frifindelse fjerner dog ikke vort ansvar. Det er stadig vores opgave at værne om det, der gør os benådede: Vores børn, andre mennesker, naturen – ja, hele Guds skaberværk. Det kan vi gøre i tillid til, at Gud tilgiver os, hvis vi begår fejl undervejs. Det forkerte vil derfor ikke være at fejle, men på forhånd at opgive. Gør vi det, har vi glemt, hvor benådede vi er.

Amen.